

Opis meril

Z **merilom avtentičnosti in ohranjenosti** se vrednoti izvor, pristnost in verodostojnost dediščine, njena prepoznavnost v izrazu, rabi, materialni zasnovi in izvedbi. Vrednotijo se avtentičnost in ohranjenost lokacije, zasnove in materialne substance ter ohranjenost izvirne rabe in njene združljivosti z novo rabo. Upošteva se kontinuiteto razvoja dediščine se vrednotijo tudi posegi v različnih časovnih obdobjih in njihova vključenost v celoto.

Z **avtorskim merilom** se vrednoti dediščina, ki je delo znanega avtorja, skupine (kamnosekov, slikarjev, zidarjev in podobno) ali šole. Vrednotijo se prispevek in vpliv dediščine na poznavanje del izbranega avtorja, skupine ali šole ter njihov pomen za razvoj zvrsti dediščine. Vrednoti se avtorski potencial, ki je na podlagi raziskav pokazatelj prepoznavanja avtorja, skupine ali šole.

Z **razvojnim merilom** se vrednoti dediščina, ki je pomemben člen oziroma stopnja v razvoju posamezne zvrsti dediščine. Vrednotijo se inovativnost ideje, ki odseva družbene in ekonomske razmere, izvirnost v materialni zasnovi, v izrazu in gradbenotehničnem vidiku ter njihov pomen za razvoj zvrsti dediščine.

S **tipološkim merilom** se vrednoti dediščina, ki je sorazmerno številna. Njene značilnosti so splošno razširjene in prepoznavne, vendar pomembne, ker pomenijo značilen primer zvrsti dediščine. So odsev družbenih, ekonomskih razmer in funkcije. Vrednotijo se vplivi širših zgodovinskih procesov in načina vsakdanjega življenja, materialne civilizacije, gospodarske zgodovine, uporabne umetnosti in ljudske ustvarjalnosti. Vrednotijo se značilnosti v tipu, standardnosti, nazornosti in pričevalnosti.

Z **zgodovinskopričevalnim merilom** se vrednoti dediščina, ki je povezana s pomembnimi zgodovinskimi dogodki, z življenjem in delom pomembnih osebnosti in je nosilka prvin identitete. Vrednotijo se pričevalnost o pomembnih dogodkih in vplivnih zgodovinskih pojavih, vsebinska in simbolna vrednost ter pomen dediščine za družbo.

S **kulturno-civilizacijskim merilom** se vrednoti dediščina, ki je nosilec naselitvene in bivalne kulture, pokazatelj prepleta materialnih, kronoloških, družbenih in duhovnih razmerij v razvoju skupnosti. Vrednotijo se povezanost in medsebojna soodvisnost posameznih značilnosti dediščine, njena razvojna kontinuiteta in bogastvo, raznolikost, prepletanje različnih naravnih, kulturnih in družbenih pojavov ter procesov.

S **prostorskim merilom** se vrednoti prepoznavnost dediščine v geografskem, vizualnem in fizičnem prostoru. Vrednoti se, ali je dediščina dominanten, izjemen in prepoznaven del prostora oziroma ali je podrejena in prostorsko nepoudarjena.